

Laki

sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta

Annettu Helsingissä 13 päivänä joulukuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminta

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan tarkoituksena on luoda ja ylläpitää koko maan kattava alueellinen yhteistyörakenne sosiaalialan perus- ja erityisosaamisen edistämiseksi sekä sosiaalialan alueellista yhteistyötä edellyttävien erityisosaamista vaativien erityispalvelujen ja asiantuntijapalvelujen turvaamiseksi. Toiminnasta vastaavat alueelliset sosiaalialan osaamiskeskukset (*osaamiskeskus*), joiden toimialueet kattavat kaikki kunnat. Ruotsinkielisen väestön tarpeita varten on lisäksi ruotsinkielinen osaamiskeskus. Osaamiskeskuksista ja niiden toimialueista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Osaamiskeskuksen voivat muodostaa kunkin toimialueen kunnat ja kuntayhtymät yhdessä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden sosiaali- ja terveystieteiden oppilaitosten, maakunnan liittojen, lääninhallitusten, järjestöjen ja yritysten sekä muiden sosiaali- ja terveysalalla toimivien eri tahojen kanssa.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus tukee osaamiskeskustoimintaa erityisesti tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnassa sekä tarpeen mukaan muissakin 2 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä.

2 §

Osaamiskeskuksen tehtävät

Kunkin osaamiskeskuksen tehtävänä on toimialueellaan turvata:

1) sosiaalialalla tarvittavan asiantuntemuksen kehittyminen ja välittyminen;

2) peruspalvelujen kehittyminen sekä erityisosaamista vaativien erityispalvelujen ja asiantuntijapalvelujen kehittyminen ja välittyminen;

3) sosiaalialan perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksen ja käytännön työn monipuolinen yhteys;

4) sosiaalialan tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan toteutuminen; sekä

5) muiden 1 §:n 1 momentin tavoitetta palvelevien tehtävien toteutuminen.

Lisäksi osaamiskeskusten tehtävänä on turvata valtakunnallista väestöpohjaa edellyttävien erityisosaamista vaativien erityispalvelujen ja asiantuntijapalvelujen kehittyminen ja välittyminen 5 §:ssä tarkoitettussa neuvottelukunnassa erikseen sovittavan työnjaon pohjalta.

3 §

Osaamiskeskustoiminnan ja osaamiskeskuksen hallinnon järjestäminen

Osaamiskeskustoiminta ja osaamiskeskuksen hallinto järjestetään 1 §:n 2 momentissa tarkoitettujen osaamiskeskuksen muodostavien tahojen keskinäisen sopimuksen mukaisesti.

Ellei 1 momentin nojalla toisin sovita, sosiaalihuollon koulutustoiminnan järjestämiseen sovelletaan kuitenkin edelleen sosiaalihuoltolain (710/1982) 52 §:ää.

4 §

Henkilöstö

Osaamiskeskustoimintaa varten tulee olla 3 §:ssä tarkoitetun sopimuksen mukaisesti valittu johtaja ja muuta toiminnan toteuttamiseksi tarvittavaa henkilöstöä. Henkilöstössä tulee olla edustettuna riittävästi tieteellistä pätevyyttä, sosiaalialan kehittämiseen liittyvää asiantuntemusta sekä kokemusta hallintotehtävistä.

5 §

Sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunta

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimii valtioneuvoston neljäksi vuodeksi kerrallaan asettama sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan neuvottelukunta. Neuvottelukunnan tehtävänä on muodostaa osaamiskeskustoiminnan valtakunnalliset linjaukset, huolehtia kunkin osaamiskeskusten toiminnan erityisistä painoalueista sopimisesta sekä muutoinkin yhteen sovittaa ja tukea osaamiskeskusten toimintaa. Neuvottelukunnan tulee myös lausuntoja antamalla tai muutoin ottaa kantaa periaatteellisesti tärkeisiin osaamiskeskustoimintaa tai osaamiskeskusten hallintoa koskeviin kysymyksiin sekä tehdä tarvittaessa ehdotuksia lainsäädännön kehittämiseksi.

Lisäksi neuvottelukunnassa tulee sopia valtakunnallista väestöpohjaa edellyttävien erityisosaamista vaativien erityispalvelujen ja asiantuntijapalvelujen turvaamista koskevasta työnjaosta sekä huolehtia näiden palvelujen järjestämisestä ja tuottamista koskevien sopimus- ja rahoitusmenettelyjen kehittämisestä.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Valtionavustuksen määräytymisperusteet

Osaamiskeskustoiminnan tukemiseksi suo-

ritetaan valtionavustusta. Valtionavustus maksetaan 3 §:ssä tarkoitetun sopimuksen mukaisesti määräytyvälle oikeushenkilölle.

Valtionavustuksen kokonaismäärä vähennetään kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuudesta siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (733/1992) 45 a §:ssä säädetään.

Valtionavustuksen yleisiä määräytymisperusteita ovat kunkin osaamiskeskusten toimialueen asukasluku ja pinta-ala. Ruotsinkieliselle osaamiskeskukseksi suoritettavan valtionavustuksen määräytymisperusteena on kuitenkin ruotsinkielisen väestön osuus koko maan väestöstä. Yhdelle tai useammalle osaamiskeskukseksi voidaan lisäksi myöntää erityistä valtionavustusta 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun tai muun valtakunnallisen erityistehtävän suorittamiseksi.

Valtionavustuksen määräytymisperusteiden keskinäisistä painokertoimista, ruotsinkielisen osaamiskeskusten valtionavustuksen osuudesta sekä erityisen valtionavustuksen osuudesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

7 §

Valtionavustusta koskevat menettelytapasäännökset

Edellä 6 §:ssä säädetty valtionavustus suoritetaan hakemusta. Osaamiskeskusten on kuitenkin toimitettava sosiaali- ja terveysministeriölle riittävä selvitys 3 §:ssä tarkoitettua sopimuksesta sekä valtionavustuksen vastaanottajana toimivasta oikeushenkilöstä.

Valtionavustuksen käyttöön ja sen valvontaan, palauttamiseen ja takaisinperintään sekä tietojensaantiin ja tietojen luovuttamiseen sovelletaan valtionavustuslain (688/2001) säännöksiä. Valtionavustuksen saajana pidetään tällöin valtionavustuksen vastaanottajana toimivaa oikeushenkilöä.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi

kuuta 2002. Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä joulukuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*